

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-1

BRNO 2017

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 58
Volume 58

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Nákončí saxu z hrobu v Blučině-Cezavách (obr. 2, str. 105).
Sax-sword strap-end from the tomb of Blučina-Cezavy (Fig. 2, Pg. 105).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2017
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Resumé

Brno (Kat. Štýřice), Vídeňská-Straße, Parz. Nr. 640/8, 640/17, 652/3, 652/6, 676/1, 678/1, 678/2, 679, 680 (Aktion A066/2012). Neolit, LBK, MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Brno (Kat. Štýřice), Vídeňská-Straße, Parz. Nr. 676/1, 678/1, 679 (Aktion A019/2014). Neolit, MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

DOBRČICE (OKR. PŘEROV)

„Beňovská“. Neolit. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

V rámci systematického průzkumu mikroregionu Dobřického potoka byl v roce 2015 prováděn povrchový sběr v poloze „Beňovská“ na jižním úpatí výrazného návrší „Robotňa“ (283,3 m. n. m), východně od obce Dobřice. V místě geografické souřadnice 49.4039725N, 17.4875544E (WGS 84) byl Lubomírem Dokoupilem nalezen kónický vývrtek. Tento specifický druh odpadu z výroby kamenné broušené industrie byl zhotovený z horniny světle zelenošedého zabarvení. Lokalita se nachází na pravém břehu Dobřického potoka. Nadmořská výška nálezné polohy činí 260 m. Rozměry předmětu jsou následující: výška 23 mm, průměr širší základny vývrtku činí 17 mm, horní užší základna má průměr 13 mm. Jedná se o soliterní nález, který lze vzhledem k absenci dalších doprovodných nálezů spojit s blíže nespécifikovatelnými aktivitami v předmětném prostoru v období *neolitu* či *eneolitu* (Schenk, Mikulík 2016, 20).

Zdeněk Schenk

Literatura

Schenk, Z., Mikulík, J. 2016: Nejstarší osídlení obce Dobřice. In: J. Lapáček a kol.: *Dobřice v minulosti a přítomnosti*. Dobřice: Obec Dobřice, 17–37.

Resumé

Dobřice (Přerov District), “Beňovská“. Neolithic. Isolated artifact. Surface survey.

DRŽOVICE (K. Ú. DRŽOVICE NA MORAVĚ, OKR. PROSTĚJOV)

„U hřbitova“, „Díly odvahoviční“, parc. č. 513/1 a 513/2. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsících květnu a červnu 2016 proběhly zemní práce související s „úpravou a rozšířením hřbitova v Držovicích, okr. Prostějov“ (Fojtík 2016). Tyto byly prováděny drobným záchranným archeologickým výzkumem, který potvrdil nebývale intenzivní pravěké a raně historické osídlení místa (k rozsáhlé polykulturní lokalitě blíže např. Fojtík 2014, 49–52, lokalita č. 4 v mapě na str. 63, obr. na str. 65–67, 69–71 a 74). Zachyceny byly sídlištní aktivity lidu kultury s moravskou malovanou keramikou, kultury nálevkovitých pohárů, kultury mohylové, lužické i slezské fáze komplexu lužických popelnicových polí a též Slovanů raného středověku (cf. příslušné oddíly tohoto ročníku Přehledu výzkumů). Lengyelskému období náleží menší zásobní jáma, objekt K505/2016, poskytující jen nepočetnou kolekci nálezů umožňujících pouze toto rámcové datování.

Pavel Fojtík

Literatura

Fojtík, P. 2014: Pravěké a raně historické osídlení katastru obce Držovice, okr. Prostějov. *Střední Morava* 38, 43–74.

Fojtík, P. 2016: „Úprava a rozšíření hřbitova v Držovicích, okr. Prostějov“, č. akce 172/16. Rkp. nálezné zprávy. Uloženo: Archiv Ústavu archeologické památkové péče Brno, č. j. 449/16. Brno.

Resumé

Držovice (Kat. Držovice na Moravě, Bez. Prostějov). „U hřbitova“, „Díly odvahoviční“, Parz. Nr. 513/1, 513/2. MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

DUBICKO (OKR. ŠUMPERK)

Za kostelem. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM 1:10000 map. list 14-43-10 - S-JTSK (X:Y) 564838.78 : 1093588.87; 564653.91 : 1093525.69; 564645.17 : 1093613.3; 564786.23 : 1093691.16

Lokalita Dubicko, Za kostelem je známá již od 20. let minulého století díky činnosti vlastivědného kroužku místních občanů. Doloženy zde jsou nálezy z období mladého paleolitu, neolitu, doby bronzové i středověku. Sídlištní lokalita se nachází na jihovýchodním okraji obce na polích s mírným jihozápadním sklonem, nedaleko sídliště protéká místní bezejmenná drobná vodoteč. Vlastivědné muzeum zde zajišťuje záchranné výzkumy již od roku 2010 a to na stavbách nových komunikací, rodinných domů a přípojek inženýrských sítí.

Na konci roku 2015 a především v roce 2016 probíhal záchranný archeologický výzkum na dalších stavebních parcelách na lokalitě (parc. č. 375/1, 376/9, 376/4, 400/5, 348/1, 339/8, 332/17, 332/18, 332/21, 339/1, 340/1, 340/8, 348/8). V poslední čtvrtině roku 2015 byly prozkoumány parcely ohrožené při stavbě dešťové kanalizace (parc. č. 375/1, 376/9, 376/4, 400/5) a dvou rodinných domů (parc. č. 348/1 a 339/8) v roce 2016 potom dalších sedm parcel, kde nyní již stojí nové rodinné domy.

V roce 2015 se podařilo prozkoumat celkem 29 zahloubených objektů (č. obj. 526–554 – v číslování archeologických objektů jsme kontinuálně navázali na předchozí sezóny výzkumu), v roce 2016 potom dalších 111 jam (č. obj. 555–665). Většina archeologických situací byla časově zařazena do kultury lužických popelnicových polí (viz oddíl Doba bronzová v tomto čísle), malá část potom do kultury s lineární keramikou. Patří sem především objekty s čísly 542 a 643. Mezi objekty datované do období neolitu by se s velkou pravděpodobností daly zařadit i jámy 537, 541 a 612. V objektu označeném číslem 542 se nacházela rozpadlá velká kulovitá nádoba zdobená nehtovým vrypem a polokulovitými výčnělky, typická pro tuto kulturu. Nádobu se podařilo zrekonstruovat do téměř úplného původního stavu. V objektu 643 se pak našlo také velké množství pazourkových úštěpů i čepelek spolu s fragmenty keramiky zdobenými rytými liniemi s notami. Při výzkumu bylo odhaleno i množství většinou kúlových jam, které by strukturou své výplně mohly patřit ke stejnému období, ale vzhledem k absenci nálezů o tom můžeme jen spekulovat. Již nyní víme, že výzkum na lokalitě bude probíhat i v roce 2017, kdy dojde k rozšíření příjezdových komunikací a výstavbě dalších rodinných domů.

Barbora Tomešová

Resumé

Dubicko (Bez. Šumperk), Za kostelem, Parz. Nr. 375/1, 376/9, 376/4, 400/5, 348/1, 339/8, 332/17, 332/18, 332/21, 339/1, 340/1, 340/8, 348/8. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

DUKOVANY (K. Ú. SKRYJE NAD JIHLAVOU, OKR. TŘEBÍČ)

„Hřebeč“. Neolit – MMK (?). Ojedinelé nálezy. Povrchový průzkum.

Lokalita „Hřebeč“ je známa ojedinelými nálezy patinované kamenné industrie, jež byla datována do epigravettienu (cf. Knotek, Škrdla 2015, 136), zde je i podrobně popsána poloha místa nálezů. Jeden

z autorů zde zaznamenal i kamennou industrii postpaleolitického stáří. Artefakty byly rozptýleny na břehu periodicky omývaném kolísající hladinou přehrady. Všechny nálezy pochází ze dvou sběrů, další návštěvy lokality byly negativní. V přílehlém lese se žádné artefakty nalézt nepodařilo.

Kolekce obsahuje dva kusy štípané kamenné industrie, konkrétně dva úštěpy, zhotovené z rohovce typu Krumlovský les, variety I, a kompletně dochovanou sekerku ze zelené břidlice typu Želešice. Posledně zmíněný artefakt je protáhlého tvaru, jen mírně poškozená týlová partie přechází do špičky. Směrem k ostří se mírně rozšiřuje, ostří je opět mírně obloukové. Boční partie předmětu jsou lehce kolmo zabroušené k příčnému profilu.

Poloha lokality je situována naproti polykulturní lokalitě „Plevovce“ (např. Škrdla *et al.* 2012), kde jsou patrné nápadné shody v nadmořské výšce poloh i v možné stejné chronologii zjištěných komponent: datace tak malého souboru je však pouze rámcová. S velkou pravděpodobností se jedná o nálezy z kultury s moravskou malovanou keramikou. Svědčí o tom tvar sekerky i její surovina a bezprostřední blízkost lokality „Plevovce“, kde je tato kultura signifikována. Jak vyplývá z předchozí zprávy o nálezech z polohy „Hřebeč“ (Knotek, Škrdla 2015), nelze tuto vzájemnou komparaci zatím objektivně verifikovat.

Martin Kuča, Petr Knotek

Literatura

Knotek, P., Škrdla, P. 2015: Dukovany (k. ú. Skryje nad Jihlavou, okr. Třebíč). *Přehled výzkumů* 56(1), 136.

Škrdla, P., Knotek, P., Kuča, M., Rychtaříková, T., Eigner, J., Bartík, J., Vokáčová, J., Vokáč, M., Nikolajev, P. 2012: Neobvykle situovaná polykulturní lokalita Mohelno-Plevovce – příklad pronikání lidí do nitra Českomoravské vrchoviny. *Acta Musei Moraviae, Scientiae Sociales* 97(2), 209–223.

Resumé

Dukovany (Skryje nad Jihlavou Cadastre, Třebíč District), „Hřebeč“. Neolithic. Moravian Painted Ware Culture. Isolated artefacts. Surface survey.